

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI
SO-IV.431.8.2015

Olsztyn, 04.08.2015 r.

Pan
Andrzej Stanisław Kisiel
Wójt Gminy Świętajno
19-411 Świętajno 104

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), zwanej dalej: „ustawą o kontroli w administracji rządowej”, przekazuję Panu treść wystąpienia pokontrolnego.

Wystąpienie pokontrolne

Kontrolę przeprowadzono w Urzędzie Gminy Świętajno (NIP 847-00-05-016, REGON 000539578) z siedzibą pod adresem: 19-411 Świętajno 104, w siedzibie jednostki kontrolowanej.

W okresie objętym kontrolą oraz w okresie prowadzenia kontroli funkcję Wójta Gminy Świętajno (kierownika jednostki kontrolowanej) pełnili:

- Pani Janina Trus - od 6 grudnia 2010 r. do 7 grudnia 2014 r.;
- Pan Andrzej Stanisław Kisiel - od 8 grudnia 2014 r. do chwili obecnej.

Ponadto za realizację zadań objętych kontrolą odpowiedzialni byli:

- Pani Maria Glinka - Sekretarz Gminy Świętajno (na stanowisku od 8 lipca 1990 r.);
- Pan Jerzy Trus - inspektor ds. ewidencji ludności, dowodów osobistych, spraw obronnych i obywatelskich (od 3 lutego 1997 r. do 28 lutego 2015 r.).

Kontrolę przeprowadził zespół pracowników Wydziału Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie w składzie:

- Pan Maciej Jurzyński – inspektor wojewódzki, przewodniczący zespołu, posługujący się legitymacją służbową nr 4/2015 wydaną przez Dyrektora Generalnego Urzędu, na podstawie pisemnego upoważnienia do kontroli nr FK-VI.0030.654.2015 z dnia 16 czerwca 2015 r., wydanego przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego,
- Pani Magdalena Michalczevska – inspektor wojewódzki, posługująca się legitymacją służbową nr 18/2011 wydaną przez Dyrektora Generalnego Urzędu, na podstawie pisemnego upoważnienia do kontroli nr FK-VI.0030.655.2015 z dnia 16 czerwca 2015 r., wydanego przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego. (*akta kontroli s. 8-9, 13*)

Czynności kontrolne w Urzędzie Gminy Świętajno przeprowadzono 24 czerwca 2015 r.

Kontrola została odnotowana w książce kontroli jednostki kontrolowanej pod pozycją nr 1/2015.

Przedmiotem kontroli była realizacja w okresie od 1 stycznia 2014 r. do 31 grudnia 2014 r. przez Urząd Gminy Świętajno zadań zleconych z zakresu administracji rządowej w obszarze ewidencji ludności i dowodów osobistych.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 2 pkt 1 i art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092) oraz art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie

(Dz. U. Nr 31, poz. 206 ze zm.) w związku z art. 4 ustawy z 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r. poz. 388) i art. 8 ust. 2 ustawy z 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych (Dz. U. Nr 167, poz. 1131 ze zm.).

Na podstawie ustaleń kontroli działalność kontrolowanej jednostki ocenia się **pozytywnie z nieprawidłowościami**.

W wyniku przeprowadzonej kontroli ustalono, że zgodnie z regulacjami wewnętrznymi (vide: zarządzenie Nr 42/09 Wójta Gminy Świątajno z 7 lipca 2009 r. w sprawie Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Gminy Świątajno) zadania objęte badaniem kontrolnym należały do zakresu działania samodzielnego stanowiska ds. ewidencji ludności, dowodów osobistych, spraw obronnych i obywatelskich, na którym zatrudniony był jeden pracownik Urzędu w randze inspektora. Do zadań ww. stanowiska należało też m.in. prowadzenie rejestru wyborców, rejestracja przedpoborowych i koordynacja systemu kierowania obronnością w Gminie. Bezpośredni nadzór nad tą komórką organizacyjną sprawował Sekretarz Gminy Świątajno.

Nadmienić należy, że z powodu absencji inspektora ds. ewidencji ludności i dowodów osobistych, w okresie od 18 grudnia 2014 r. do 28 lutego 2015 r. na zastępstwo zatrudniony był Pan Andrzej Żuryński. Ponadto z dniem 1 marca 2015 r. wszedł w życie nowy regulamin organizacyjny (vide: zarządzenie Nr 69/14 Wójta Gminy Świątajno z 15 grudnia 2014 r.), który zadania w obszarze ewidencji ludności i dowodów osobistych przypisał do zakresu działania nowo utworzonego stanowiska ds. obywatelskich i obronnych, obrony cywilnej oraz bezpieczeństwa i higieny pracy. Stanowisko to objął Pan Dariusz Andruczyk, pełniący jednocześnie funkcję Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego. (*akta kontroli s. 20-24*)

Wskazać ponadto należy, że odpowiedzialność za stwierdzone podczas kontroli nieprawidłowości i uchybienia ponosi były pracownik Urzędu Gminy Świątajno - Pan Jerzy Trus. Kontrolującym nie udało się pozyskać wyjaśnień od byłego pracownika jednostki, w związku z czym pisemne wyjaśnienia złożył jego bezpośredni przełożony w okresie objętym kontrolą, tj. Sekretarz Gminy.

I. Realizacja zadań dotyczących dowodów osobistych

1. Przyjmowanie i realizacja wniosków o wydanie dowodu osobistego

Zgodnie z założeniami programu kontroli, szczegółowym badaniem objęto 50 wybranych spraw – po 25 wniosków złożonych od 1 stycznia i 1 lipca 2014 r., co stanowiło 12,07% ogólnej liczby wszczętych spraw (414). Ustalono następujące przyczyny złożenia wniosku w zbadanych sprawach:

- upływ terminu ważności – 22 przypadki,
- po raz pierwszy – 9 przypadków,
- zmiana danych – 7 przypadków,
- utrata dowodu – 5 przypadków,
- zniszczenie – 6 przypadków,
- inne przyczyny – 1 przypadek.

Badanie zawartości kopert dowodowych oraz przyjętych w okresie kontrolnym do realizacji wniosków dowodowych wykazało, iż realizacja zadania przebiegała co do zasady w sposób prawidłowy, zgodnie z obowiązującymi w tym przedmiocie przepisami ustawy z dnia 10 kwietnia 1974 r. o ewidencji ludności i dowodach osobistych (Dz. U. z 2006, Nr 139, poz. 339 ze zm.) oraz przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 lutego 2009 r. w sprawie wzoru dowodu osobistego oraz trybu postępowania w sprawach wydawania dowodów osobistych, ich unieważniania, wymiany, zwrotu lub utraty (Dz. U. z 2009, Nr 47, poz. 384 ze zm.). Wnioski o wydanie dowodu osobistego osobom pełnoletnim składane były przez osoby uprawnione oraz

zawierały niezbędne dokumenty (np. odpis aktu urodzenia lub małżeństwa). Również właściwy tryb był stosowany w przypadku wniosków o wydanie dowodu osobom małoletnim. W przypadku małoletnich poniżej 13 roku życia wniosek podpisywali oboje rodzice, natomiast w przypadku małoletnich powyżej 13 roku życia wniosek każdorazowo składał jeden z rodziców w obecności małoletniego, który zgodnie z § 6 ust. 2 ww. rozporządzenia składał swój podpis w miejscu do tego przeznaczonym. Rodzic podpisywał wniosek obok tego miejsca. Wyjątek stanowiły dwa przypadki, w których zespół kontrolny ustalił, że w wyniku niedopatrzenia byłego pracownika realizującego zadania związane z wydawaniem dowodów osobistych, wniosek nie zawierał odpowiedniego umotywowania (formularz F 4221398) oraz nie został odpowiednio podpisany przez jednego z rodziców (formularz F 6698023). Powyższe stanowiło nieprawidłowość skutkującą naruszeniem art. 34 ust. 3 ustawy o ewidencji ludności i dowodach osobistych oraz § 6 ust. 1 i 2 ww. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 lutego 2009 r. Sekretarz Gminy wyjaśnił, że powyższe błędy powstały w wyniku niedopatrzenia pracownika, który zapomniał przyjąć od rodziców wymaganego zgodnie z przepisami wniosku oraz nie sprawdził, czy na wniosku został złożony podpis rodzica. (*akta kontroli s. 45*)

Kontrolujący stwierdzili także dwa przypadki (formularz F 6698029 i F 4221277) przyjęcia od wnioskodawców fotografii, które były identyczne jak fotografie załączone do wcześniejszych wniosków, tj. odpowiednio w 2012 r., czyli 2 lata wcześniej i w 2004 r., czyli 10 lat wcześniej. O ile w pierwszym przypadku można domniemywać, że wizerunek wnioskodawcy nie uległ znacznej zmianie, o tyle w drugim przypadku data wykonania zdjęć budzi już wątpliwości co do aktualności przedstawionego w nich wizerunku osoby. Z uwagi na brak możliwości konfrontacji wizerunku osoby z dnia złożenia wniosku z załączoną fotografią, powyższego działania nie można zaliczyć do uchybienia lub nieprawidłowości. Zwrócić jednak należy uwagę, iż aktualny tryb składania wniosku o wydanie dowodu osobistego przewiduje, że fotografia powinna być wykonana nie wcześniej niż 6 miesięcy przed dniem złożenia wniosku (§ 7 ust. 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 29 stycznia 2015 r. w sprawie wzoru dowodu osobistego oraz sposobu i trybu postępowania w sprawach wydawania dowodów osobistych, ich utraty, uszkodzenia, unieważnienia i zwrotu), w związku z czym pracownik realizujący wnioski o wydanie dowodu osobistego jest zobowiązany do bezwzględnego pilnowania, aby załączone do wniosku zdjęcia były aktualne. (*akta kontroli s. 90*)

2. Wydawanie dowodów osobistych

W okresie objętym kontrolą Urząd Gminy Świątajno wydał 453 dowody osobiste. Badaniu podlegało 50 przypadków (zgodnie z próbą określoną powyżej). Jak ustalono, dowody osobiste pracownik kontrolowanej jednostki wydawał wnioskodawcom wyłącznie za pokwitowaniem na części B formularza. Za małoletnich, którzy nie ukończyli 13 roku życia, dowód osobisty odbierał jeden z rodziców. Odebranie nowego dowodu osobistego wnioskodawca potwierdzał wpisując datę odbioru oraz składając swój podpis na części B formularza (zgodnie z § 17 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 lutego 2009 r. w sprawie wzoru dowodu osobistego oraz trybu postępowania w sprawach wydawania dowodów osobistych, ich unieważniania, wymiany, zwrotu lub utraty). Na odwrocie odcinka B formularza (styczeń 2014 r.) a później na wniosku (lipiec 2014 r.) pracownik zamieszczał adnotację o zwrocie wnioskodawcy poprzedniego dowodu osobistego anulowanego fizycznie przy odbiorze nowego dokumentu. Tryb postępowania w tym zakresie był zgodny z obowiązującymi przepisami prawa. (*akta kontroli s. 91*)

3. Unieważnianie dowodów osobistych

Przyczyny i daty unieważnień dowodów osobistych w ewidencji wydanych i unieważnionych dowodów osobistych określał art. 43 ustawy o ewidencji ludności i dowodach

osobistych. W okresie objętym kontrolą unieważniono 447 dowodów osobistych z różnych przyczyn. Badaniu poddano 45 przypadków unieważnień (5 z 29 zgonów, 11 z 78 zgłoszeń utraty lub zniszczenia, 7 z 82 zmian danych, 22 z 258 - upływ terminu ważności).

Analiza dokumentacji oraz zapisów w systemie informatycznym RDO wykazała, iż daty unieważnienia dowodów osobistych z powodu wszystkich podanych powyżej przyczyn były prawidłowe. Dowody osobiste unieważniane były w sposób zgodny z przepisem art. 43 ustawy o ewidencji ludności i dowodach osobistych, tj. w szczególności z dniem zgłoszenia utraty, z datą zgonu posiadacza dowodu, natomiast w przypadku upływu terminu ważności - z datą upływu terminu ważności dowodu osobistego lub z datą wcześniejszą, w związku z odbiorem nowego dokumentu. (*akta kontroli s. 90*)

II. Realizacja zadań dotyczących ewidencji ludności

1. Aktualizacja gminnych zbiorów meldunkowych

Zgodnie z programem kontroli, badaniu metodą wyrywkową poddano wybrane zdarzenia stanowiące podstawę aktualizacji zbiorów meldunkowych gminy Świątajno w 2014 r. Sprawdzeniu podlegało, czy w ewidencji ludności zostały zarejestrowane zmiany wynikające z otrzymanych przez komórkę ewidencji ludności odpisów aktów stanu cywilnego, raportów wydanych dowodów osobistych oraz zawiadomień o pobytach czasowych. W tym zakresie badaniu kontrolnemu poddano:

- 10 z 52 przypadków urodzeń (19,23%),
- 10 z 49 przypadków małżeństw i rozwodów (20,4%),
- 5 z 29 przypadków zgonu mieszkańca gminy (17,24%).

Ponadto w systemie ewidencji ludności zweryfikowano 10 z 47 zawiadomień o czasowych pobytach mieszkańców gminy Świątajno na terenie innych gmin (21,27%) oraz informacje o 40 z 453 wydanych (odebranych) dowodach osobistych (8,83%).

W sumie zbadano 75 przypadków z 630 zmian dokonanych w powyższym zakresie, co stanowiło 11,90% wszystkich zdarzeń. Na podstawie zapisów w informatycznym systemie ewidencji ludności kontrolerzy stwierdzili następujące nieprawidłowości:

- 1) jednostkowy przypadek wprowadzenia jako datę zawarcia związku małżeńskiego datę sporządzenia aktu małżeństwa przez Kierownika USC, tj. zamiast 25.12.2014 r. wprowadzono 29.12.2014 r.;
- 2) jednostkowy przypadek zarejestrowania w rekordzie mieszkańca gminy Świątajno błędnej daty rozwiązania małżeństwa, tj. zamiast daty wyroku sądu z 29.10.2014 r. pracownik naniósł datę sporządzenia aktu małżeństwa – 02.12.2010 r.;
- 3) dwa przypadki braku naniesienia do zbioru informacji o wydanych przez Wójta Gminy Świątajno dowodach osobistych (dot. dokumentu AYJ nr 841965 i AYK nr 340883).

Za powyższe nieprawidłowości odpowiada były pracownik urzędu - inspektor ds. ewidencji ludności, dowodów osobistych i spraw obronnych. Stwierdzone błędy powstały w wyniku niedopatrzeń spowodowanych natłokiem zadań i wywarły skutki jedynie przejściowe (w postaci niepoprawności 4 zapisów ewidencyjnych), gdyż błędne lub brakujące dane zostały poprawione w trakcie kontroli. (*akta kontroli s. 87*)

2. Udostępnianie danych osobowych z gminnych zbiorów meldunkowych

Badanie dokumentacji związanej z udostępnianiem danych osobowych z gminnych zbiorów meldunkowych przeprowadzono na podstawie próby obejmującej 30 spraw – po 15 spraw wszczętych na kolejne wnioski złożone od początku stycznia i lipca 2014 r., co stanowiło 22,05% ogólnej liczby spraw (136). Dokumentacja dotycząca udostępnienia danych znajdowała się

w teczce oznaczonej sygn. SO.5345. Sprawdzono sprawy od nr 1 do 15 i od nr 74 do 88.

W oparciu o zbadaną dokumentację stwierdzono, że zrealizowane wnioski zostały złożone na odpowiednim formularzu urzędowym. Wnioski były kompletne i prawidłowo wypełnione. Wszystkie sprawy poddane kontroli zostały wszczęte na wnioski uprawnionych podmiotów, przy czym 28 wniosków pochodziło od podmiotów realizujących zadania publiczne, uzyskujących dane nieodpłatnie (art. 44h ust. 1 w zw. z art. 44h ust. 9 pkt 1 ustawy o ewidencji ludności i dowodach osobistych), a 2 wnioski (sprawa nr 15 i 80) złożyły podmioty działające przez pełnomocników i powołujące się na interes prawny, po dołączeniu do wniosku dowodu uiszczenia opłaty za udostępnienie danych (art. 44h ust. 2 pkt 1 w zw. z art. 44h ust. 9 pkt 2 ustawy) oraz dokumentów potwierdzających interes w otrzymaniu danych, jak również odpisu pełnomocnictwa oraz dowodu dokonania opłaty skarbowej w wysokości 17 zł.

Ustalenia kontroli wskazują ponadto, że odpowiedzi na wnioski udzielane były bez zbędnej zwłoki - 22 sprawy załatwiono w ciągu 7 dni od dnia wpływu wniosku do organu (z czego 10 - w dniu następnym po otrzymaniu wniosku), natomiast pozostałe 8 spraw w terminie ponadtygodniowym, przy czym najdłuższy termin załatwienia wniosku wyniósł 20 dni. Odpowiedzi na wnioski samodzielnie sporządzał i podpisywał inspektor ds. ewidencji ludności, dowodów osobistych, spraw obronnych i obywatelskich. Kontrola wykazała nieprawidłowości w następującym zakresie:

1) Sprawa SO.5345.13.2014 - w odpowiedzi na wniosek pracownik niepoprawnie podał nazwisko osoby, której wniosek dotyczył, co należy ocenić jako działanie nierzetelne, skutkujące udostępnieniem wnioskodawcy danych niezgodnych z ewidencją ludności w zakresie nazwiska poszukiwanej osoby. Sekretarz Gminy wyjaśnił, iż pracownik odpowiadający na pismo zapewne nie zauważył popełnionego błędu, a następnie nie sprawdził oryginalnej pisowni nazwiska. (*akta kontroli s. 56-57*)

2) Sprawa SO.5345.15.2014 - wnioskodawca powołujący się na interes prawny uiścił opłatę jak za dane jednostkowe, tj. w wysokości 31 zł, tymczasem w odpowiedzi na wniosek udostępniono dane 3 osób. Oznacza to, że udostępnienie danych 2 osób nie zostało opłacone. Taki tryb działania skutkował naruszeniem art. 44h ust. 9 pkt 2 w związku z art. 44h ust. 3a pkt 1 i art. 44h ust. 12 ustawy o ewidencji ludności i dowodach osobistych. Przed udostępnieniem danych pracownik Urzędu powinien był poinformować wnioskodawcę, że ustalił krąg 3 osób, których dane podlegają udostępnieniu zgodnie z żądaniem, w związku z czym wnioskodawca powinien wnieść dodatkową opłatę w wysokości 62 zł albo zmodyfikować żądanie tak, aby można było udostępnić dane jednostkowe, tj. dane dotyczące jednej osoby lub imion i nazwisk wszystkich osób zameldowanych pod jednym adresem, zgodnie z definicją zawartą w art. 44h ust. 3a pkt 1 ustawy. Sekretarz Gminy wyjaśnił: „Należy przypuszczać, że pracownik błędnie zinterpretował przedmiotowy przepis i pojedynczy wniosek, który zawierał zapytania dotyczące 3 osób, potraktował jako dane jednostkowe”. (*akta kontroli s. 58-60*)

3) Sprawa SO.5345.80.2014 - wnioskodawca załączył do wniosku wezwanie sądowe do uzupełnienia braków pozwu poprzez wskazanie aktualnego adresu pozwanego, natomiast we wniosku jako żądane dane wskazał „adres zameldowania na pobyt stały” i „adres zameldowania na pobyt czasowy trwający ponad 3 miesiące” oraz „inne” nie precyzując, o jakie dane chodzi. W odpowiedzi pracownik Urzędu Gminy podał nie tylko dane adresowe, ale również imiona rodziców i nazwisko rodowe matki, nr PESEL, datę i miejsce urodzenia, serię i numer aktualnego dowodu osobistego oraz stan cywilny poszukiwanej osoby. Skutkowało to załatwieniem sprawy bez uprzedniego jej wyjaśnienia w sposób określony w art. 7 i 77 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego (dalej jako k.p.a.) oraz naruszeniem art. 44h ust. 2 pkt 1 ustawy o ewidencji ludności i dowodach osobistych, albowiem wnioskodawca nie wykazał interesu prawnego w otrzymaniu wszystkich danych. Przed załatwieniem wniosku pracownik Urzędu powinien był

wezwać wnioskodawcę do sprecyzowania, o jakie „inne dane” mu chodzi oraz do złożenia wyjaśnień lub przedstawienia dokumentów na poparcie zasadności żądania. Z wyjaśnień Sekretarza Gminy wynika, że podległy pracownik odpowiadał w tym czasie na kilka wniosków i kontekst udzielonych informacji mógł wynikać z poprzedniego wniosku. (*akta kontroli s. 61-63*)

3. Postępowania administracyjne w sprawach meldunkowych

W okresie objętym kontrolą w Urzędzie Gminy Świątajno wszczęto 3 postępowania administracyjne dotyczące obowiązku meldunkowego. Zgodnie z próbą określoną w programie kontroli, zbadano akta 2 postępowań w przedmiocie wymeldowania z pobytu stałego, tj. sprawy nr SO.5341.2.7.2014 i SO.5341.2.8.2014.

Podstawę prawną wszczęcia obu zbadanych postępowań stanowił art. 15 ust. 2 ustawy z 10 kwietnia 1974 r. o ewidencji ludności i dowodach osobistych.

Analiza wskazanych powyżej spraw wykazała następujące nieprawidłowości:

- W sprawie SO.5341.2.7.2014 - naruszenie art. 107 § 3 k.p.a. poprzez brak przytoczenia w uzasadnieniu decyzji z 15 października 2014 r. o umorzeniu postępowania (w części dotyczącej 3 z 4 osób zgłoszonych do wymeldowania) przepisu prawa oraz wyjaśnienia podstawy prawnej rozstrzygnięcia. Błąd ten jest istotny także z tego względu, że w powołaniu podstawy prawnej decyzji wskazano „art. 105 § 1 KPA” bez wyjaśnienia użytego skrótu, podania pełnej nazwy ustawy oraz jej publikatora. Skutkowało to wadliwością wydanej decyzji, jednak nie miało wpływu na wynik sprawy. Zasadnie przyjęto, że postępowanie w tej części podlegało umorzeniu, ponieważ ww. osoby dopełniły obowiązku meldunkowego. (*akta kontroli s. 71*)
- W sprawie SO.5341.2.8.2014 - pominięcie strony (wnioskodawczyni) na etapie postępowania dowodowego poprzez niezawiadomienie jej o miejscu i terminie przeprowadzenia dowodu ze świadków przynajmniej na siedem dni przed terminem (czym naruszono art. 79 § 1 k.p.a.) oraz na etapie wydania decyzji - poprzez nedoręczenie decyzji (czym naruszono art. 109 § 1 k.p.a.). Dodatkowo zainteresowana została wezwana do Urzędu Gminy i przesłuchana w charakterze świadka, a nie strony. Skutkowało to naruszeniem zasady czynnego udziału stron w postępowaniu (art. 10 § 1 k.p.a.). Nieprawidłowość ta stanowi kwalifikowane naruszenie prawa i daje podstawę do wznowienia postępowania na wniosek zainteresowanej, zgodnie z art. 145 § 1 pkt 4 i art. 147 k.p.a. (*akta kontroli s. 76, 79, 81*)
- Niezałatwienie zbadanych spraw w terminach wynikających z art. 35 § 3 k.p.a. z jednoczesnym zaniechaniem realizacji obowiązku zawiadomienia stron o niezałatwieniu sprawy w terminie oraz podaniem przyczyn zwłoki i wskazaniem nowego terminu załatwienia sprawy. Obowiązek taki wynikał wprost z art. 36 k.p.a. i ciążył na organie również w przypadku zwłoki w załatwieniu sprawy z przyczyn niezależnych od organu. Decyzje w tych sprawach zostały wydane po 2 miesiącach i 20 dniach (SO.5341.2.7.2014) oraz po 2 miesiącach i 15 dniach (SO.5341.2.8.2014) licząc od dnia wpływu wniosku do organu. Powyższe zaniechanie skutkowało pozbawieniem stron informacji, że postępowania w ww. sprawach wydłużą się. Należy podkreślić, że przeszkody w terminowym załatwieniu sprawy nie zwalniają organu od stosowania obligatoryjnych instytucji procesowych przewidzianych w k.p.a. Dodatkowo postępowanie o sygn. SO.5341.2.7.2014, w części dotyczącej jednej z czterech zgłoszonych do wymeldowania osób, nie zostało do dnia kontroli zakończone poprzez wydanie decyzji. Od 25 września 2014 r. organ gminy Świątajno pozostawał w tej sprawie w bezczynności, nie podejmując żadnych udokumentowanych czynności zmierzających do jej załatwienia. Tak długi okres bezczynności (9 miesięcy) należy ocenić jako rażący. Bezczynność organu skutkuje naruszeniem zasady szybkości postępowania (art. 12 § 1 k.p.a.), niezałatwieniem wniosku o wymeldowanie w całości oraz

pozostawieniem w ewidencji ludności zapisu o miejscu pobytu stałego osoby, który w świetle dotychczasowych ustaleń nie odzwierciedla stanu faktycznego. (*akta kontroli s. 88*)

Jako uchybienia należy natomiast zakwalifikować:

- Traktowanie postępowania w sprawie SO.5341.2.8.2014 jako wszczętego z urzędu oraz przekazanie stronom błędnej informacji w tym zakresie (vide: zawiadomienie o wszczęciu i decyzja), pomimo że postępowanie zainicjował wniosek złożony przez najemczynię lokalu, tj. osobę posiadającą zgodnie z art. 15 ust. 2 ustawy o ewidencji ludności i dowodach osobistych uprawnienie do żądania wymeldowania innej osoby z tego lokalu.

- Ponadto w sprawie SO.5341.2.8.2014 - zamieszczenie w wezwaniach świadków błędnego pouczenia, iż za nieusprawiedliwione niezastosowanie się do wezwania mogą być ukarani grzywną do 500 zł (gdy tymczasem art. 88 § 1 k.p.a. przewidywał grzywnę do 50 zł, a w razie ponownego niezastosowania się do wezwania – do 200 zł) oraz że za zeznanie nieprawdy lub zatajenie prawdy grozi kara pozbawienia wolności do lat 5 zgodnie z art. 272 k.k. (ten sam przepis powołano w protokołach z przesłuchań), gdy tymczasem odpowiedzialność za fałszywe zeznania wynikała z art. 233 § 1 k.k. i obłożona była karą pozbawienia wolności do lat 3.

Powyższe uchybienia nie wywołały żadnych istotnych skutków. W ich przypadku można jedynie mówić o niepoprawnym poinformowaniu stron o trybie wszczęcia postępowania oraz świadków o sankcji za niezastosowanie się do wezwania oraz odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznania. (*akta kontroli s. 72-74, 76-78, 81*)

Z udzielonych przez Panią Sekretarz Gminy Świętajno wyjaśnień wynika, że stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia powstały najpewniej w wyniku niedostatecznej znajomości i analizy przez pracownika komórki ewidencji ludności obowiązujących przepisów prawa, zlekceważenia obowiązującej procedury i nie wykazania należytej staranności przy prowadzonych postępowaniach. (*akta kontroli s. 85*)

W pozostałym zakresie dotyczącym stosowania przepisów k.p.a. w postępowaniach administracyjnych dotyczących obowiązku meldunkowego nie wniesiono uwag.

Do ustaleń kontroli nie zostały wniesione zastrzeżenia.

Mając na uwadze powyższe ustalenia i oceny wnoszę o:

- 1) Zapewnienie każdorazowo dokładnej weryfikacji w zakresie poprawności i zupełności danych rejestrowanych w ewidencji ludności.
- 2) Udostępnianie danych osobowych z ewidencji ludności wyłącznie po uprzedniej weryfikacji, czy sporządzona odpowiedź jest zgodna z zapisami ewidencyjnymi, a w przypadku udostępnienia danych na wniosek podmiotu powołującego się na interes prawny - czy wnioskodawca sprecyzował zakres żądanych danych, wykazał uprawnienie do ich otrzymania oraz uiścił opłatę w odpowiedniej wysokości.
- 3) Zapewnienie prowadzenia postępowań w sprawach obowiązku meldunkowego zgodnie ze wszystkimi przepisami prawa procesowego określonymi w k.p.a., ze szczególnym uwzględnieniem uwag organu kontroli zawartych w niniejszym wystąpieniu.
- 4) Kontynuowanie postępowania administracyjnego w sprawie o sygn. SO.5341.2.7.2014, w części dotyczącej jednej z czterech zgłoszonych do wymeldowania osób, wobec której nie podjęto rozstrzygnięcia, oraz zakończenie postępowania w formie przewidzianej w art. 104 k.p.a., tj. w formie decyzji.

Ponadto z uwagi na obowiązujący od 1 marca 2015 r. nowy tryb składania wniosku o wydanie dowodu osobistego, uregulowany w ustawie z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach

osobistych (Dz. U. Nr 167, poz. 1131 ze zm.) oraz przepisach wykonawczych do tej ustawy, odstępuję od wydania zaleceń dotyczących stwierdzonych przypadków braku podpisu rodzica oraz braku umotywowania wniosku o wydanie dowodu osobie małoletniej.

Proszę Pana Wójta o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień oraz poinformowanie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego w terminie 14 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia, o sposobie wykorzystania uwag i wniosków oraz wykonania zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI
Maria Podziewski